

Elinvoimatoimintojen uudelleenorganisointi

Khall 28.04.2025 § 130

Valmistelu konsernipalvelujohtaja Vesa Urtti p. 0400 447 383,
kaupunginjohtaja Jori Reijula p. 045 847 1133

Vuoden 2024 keväällä kaupunkiorganisaatiossa käynnistettiin keskusteluja elinvoimatoimintojen uudelleenorganisoinnista.

Syksyllä 2024 puheenjohtajiston kanssa käydyissä keskusteluissa on todettu, että vuoden 2021 elinvoimaorganisaation uudistuksen vaikutusarviointi tulisi toteuttaa ja sen pohjalta ratkaista elinvoimatoiminnan organisointi vuonna 2025 alkavalla valtuustokaudella. Arvioinnin tekeminen oli ollut jo vuoden 2023 sitovana tavoitteena, mutta se jäi toteutumatta johtuen talouden tasapainottamisohjelman laatimisesta.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 7.10.2024, että kaupunki käynnistää yhteistoimintalain 4 § mukaisen YT-menettelyn tasapainottaakseen taloussuunnitelman 2025-2028 mukaiset alijäämäiset taloussuunnitelmavuodet 2026-2028. Yhteistoimintaneuvotteluissa käsiteltiin myös vuoden 2021 elinvoimaorganisaation uudistuksen vaikuttavuusarvioinnin ja organisoitumisen selvityksen tekemistä yksimielisenä neuvottelutuloksena. Näiden perusteella organisaatiomuutoksen tarpeen arviointi toteutetaan uuden kaupunginjohtajan ja nyt perustettavan ohjausryhmän johdolla.

Kaupunginhallitus päätti 16.12.2024 perustaa ohjausryhmän elinvoimaorganisaation uudistuksen vaikuttavuusarvioinnille ja organisaatiomuutoksen selvitykselle. Ohjausryhmään nimettiin kaupunginjohtaja Jori Reijula ja konsernipalvelujohtaja Vesa Urtti. Kaupunginhallitus nimesi ohjausryhmään edustajansa:

- Matti Similä
- Mikko Laitinen
- Antti Lähdesmäki
- Ilkka Salminen
- Erja Laaksonen

Ohjausryhmän toimeksiantona oli: Vuoden 2021 elinvoimaorganisaation uudistuksen vaikutusarvioinnin tekeminen ja vaihtoehtoiset elinvoimatoiminnan organisointitapojen selvittäminen alkuvuodesta 2025, jotta mahdolliset muutokset on mahdollista toteuttaa alkavan valtuustokauden alusta lukien. Ohjausryhmän tehtävä on vaikuttavuusarvioinnin ja selvitystyön perusteella tehdä johtopäätökset ja valmistella päätösesitykset mahdollisista organisaatiomuutoksista.

Vaikuttavuusarvioinnin ja organisaatiomuutoksen selvityksen konsultointi päätettiin toteuttaa Kuntaliiton ja FCG:n USO8-verkostopakettiin kuuluvina työpajoina ja mahdollisina lisälaskutuspäivinä. Arvioinnin valmistelu

aloitettiin välittömästi ennen vuoden vaihdetta ja sen toteuttamiseksi järjestettiin kysely ja avainhenkilöt haastateltiin joko yksittäis- tai ryhmähaastatteluina. Viranhaltijoille ja luottamushenkilöille järjestettiin erilliset työpajat 12.3.

Ensimmäinen ohjausryhmän kokous pidettiin 22.1.2025. Tämän jälkeen ohjausryhmä kokoontui 4.3., 19.3. ja 1.4. Ohjausryhmä tutustui konsultin johdolla erittäin laajasti muiden kaupunkien elinvoimatoiminnan organisointimalleihin.

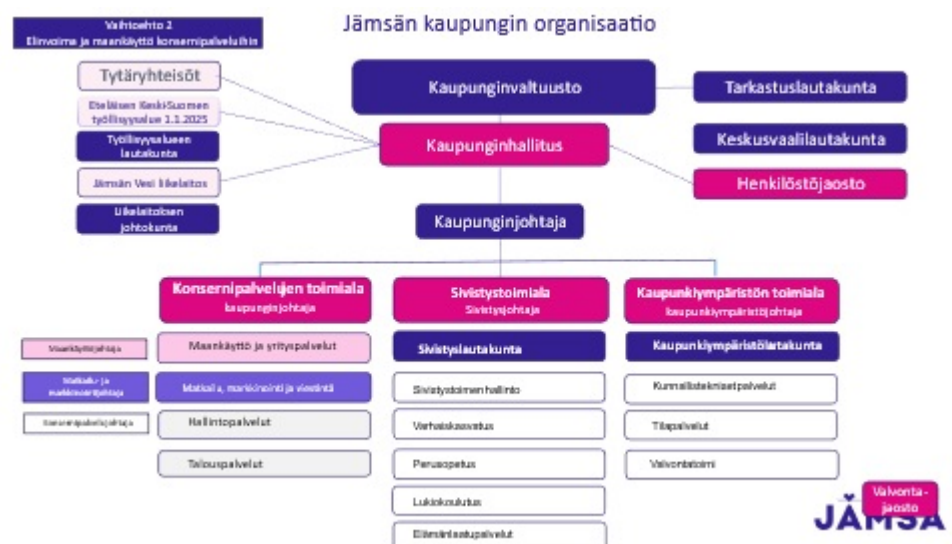
Valtuustolle pidettiin iltakoulu 25.3. Ohjausryhmän linjaamana päädyttiin vaikuttavuusarvioinnin tulosten perusteella lähteä valmistelemaan vaihtoehtoja organisoitumismallia nykyorganisaatiomallin rinnalle. Iltakoulussa esiteltiin valtuutetuille nämä kaksi vaihtoehtoa mallia uudesta elinvoimaorganisaatiosta ja niihin liittyvät hallintosääntömuutokset.

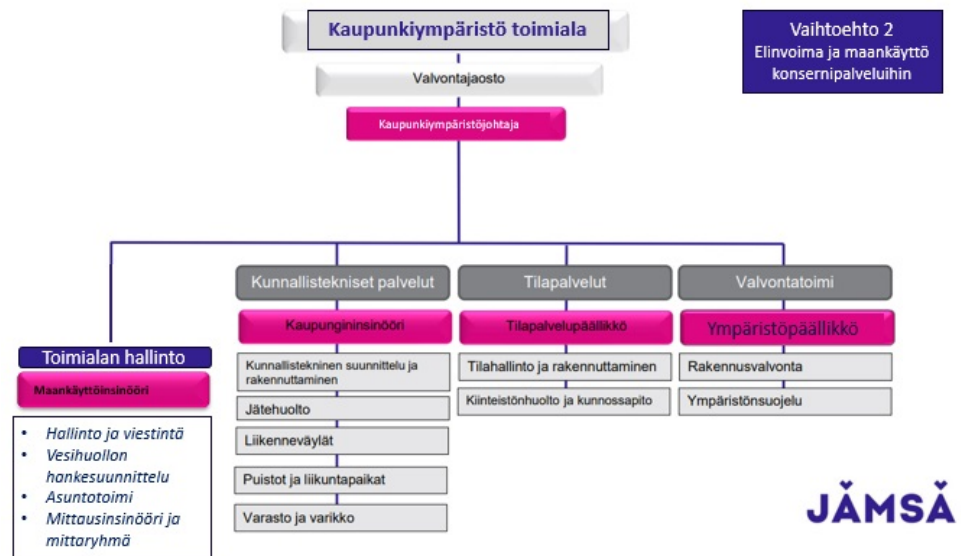
Ohjausryhmä päätyi kokouksessaan 1.4. esittämään kaupunginhallitukselle, että se käynnistää ja toteuttaa yhteistoimintalain 4 § mukaisen yhteistoimintamenettelyn. Ohjausryhmä ehdottaa, että 1.6.2025 alkaen siirrytään vaihtoehto 2 mukaiseen organisaatioon (kuvat alla), jossa elinvoiman ja maankäyttö tulosalueen toiminnot siirretään konsernipalveluiden toimialalle perustettavaan ”Maankäyttö ja yrityspalvelut” tulosalueelle lukuun ottamatta toimialajohtajan alaisuuteen jäävää toimialan hallinto -yksikköä, johon jäisi maankäyttöinsinööri (avoin virka), mittausinsinööri ja mittaryhmä sekä hallinto ja viestintä, vesihuollon hankesuunnittelu, asuntotoimi. Ohjausryhmän esittämä vaihtoehtoinen malli (vaihtoehto 1) olisi jatkaa nykyisellä organisaatiolla.

Maankäyttö ja yrityspalvelut tulosalueen tehtäviä ovat:

- 1) Yrityspalvelut/elinkeinopalvelut
 - Kasvu- ja sijoittumispalvelut
 - Yritysten perusneuvonta ja tukitoiminnot
 - Yritysten kasvustrategioiden tunteminen valtakunnallisesti
- 2) Elinkeinojen, asumisen toimintaympäristön kehittämis- ja investointihankkeiden kokonaisvaltainen hallinta
- 3) Strateginen maankäyttö
 - Maankäytön kokonaissuunnittelu
 - Maanhankinta ja maavarannon hallinta
 - Kaavoitus ja maankäyttösopimukset
 - Sidosryhmäyhteistyö ja kaupungin edunvalvonta maankäyttöasioissa
 - Erityisalueiden kehittäminen (esim. Himos)
 - Metsätilat

Uudelleenorganisoinnin uusien virkojen perustaminen, virkojen lakkauttaminen sekä virkojen muutokset käsitellään omana pykälänään.

Ohjausryhmässä on koottu esitetyn muutoksen perustelut (kehityskohteet):

Kaupungin strategisen kokonaisjohtamisen vahvistaminen

- Vaikuttavuus ja strategia elinvoimatyöhön
- Ennakoitavuuden lisääminen

Ketteryyden lisääminen organisaatiossa

- Hierarkioiden vähentäminen
- Epäselvien työnjakojen ehkäiseminen ja poistaminen
- Toimivallan ja tehtäväkuvien täsmentäminen sekä delegointi
- Resurssien vahvistaminen/vaikuttavampi osaamisen hyödyntäminen

Verkostomainen työtapa ja toimiva poikkihallinnollinen yhteistyö

- Elinvoimaneuvottelukunnan vahvempi hyödyntäminen ja elinvoiman yhteisten foorumien tarkastelu.
- Yhteistyön ja tapaamisten tiivistäminen (toimintatapa luottamushenkilöiden ja yritysten vuoropuheluun)
- Sisäisen yhteistyön ja tiedonkulun parantaminen

Ohjausryhmässä on tehty organisaatiomuutoksen vaikutuksenarviointi (tunnistetut arviot/ riskit):

Positiiviset:

- Elinvoimatyö ja kaupunkikehittäminen on vahvemmin kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan alaisuudessa ja kokonaisjohtaminen vahvistuu. Jo nyt elinkeinopolitiikka kuuluu kaupunginhallituksen tehtäviin.
- Kaikkien elinkeinojen kehittäminen ja markkinointi samassa yksikkö-/toimialakokonaisuudessa. Yrityspalvelut ja maankäyttö säilyisivät edelleen samassa kokonaisuudessa.

- Muutos mahdollistaisi vähemmät hierarkiat ja ketterämmän, suoraviivaisemman, päätöksenteon. Tämä korostuu etenkin elinvoima- ja sijoittumisasioissa. Samalla työkuorma laskee.

Negatiiviset:

- Kaavoituksen siirtyessä luotaisiin uusi rajapinta suhteessa teknisiin palveluihin. Yhteistyö ja tieto infrastruktuurin ja teknisten palveluiden tarpeiden ja toimivuuden osalta on tärkeä osa kaavoituksen suunnittelussa ja tämä tulee jatkossa turvata muun yhteistyön kautta.
- Riskinä vallan keskittyminen ja kaupunginhallituksen työmäärän kasvu. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista tarkastella tehtävänjakoa hallintosäännössä kaupunginhallituksen ja viranhaltijoiden/lautakunnan kesken. Samassa yhteydessä konsernijaosto lakkautetaan ja sen tehtävät siirtyvät kaupunginhallitukselle.
- Nopea aikataulu muutoksen toimeenpanossa lisää riskejä toiminnan sujumuudelle.

Toimivalta, johon päätös perustuu:

Hallintosääntö / kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus

Kaupunginjohtaja Jori Reijula

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy seliteosassa esitetyn elinvoimatoimintojen uudelleenorganisoinnin 1.6.2025 alkaen.

Tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Keskustelun aikana Mika Kyrö teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Esitän, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun mm. sillä, että vaikutuksia peruspalveluihin ei ole selvitetty perusteellisesti eikä kunnolla.

Merja Lahtinen kannatti Mika Kyrön esitystä.

Koska oli tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun, puheenjohtaja ilmoitti keskustelua jatkettavan tehdyn palauttamisesityksen pohjalta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja ilmoitti, että suoritetaan äänestys asian käsittelyn jatkamisen ja Mika Kyrön vastaesityksen välillä. Äänestystavaksi sovittiin kättenostoäänestys.

Äänestysjärjestys:

Asian käsittelyn jatkamista kannattavat äänestävät ”jaa”. Mika Kyrön esitystä kannattavat äänestävät ”ei”.

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai seitsemän (7)

ääntä (Jorma Poti, Lotta Ahola, Markos Koskinen, Mikko Laitinen, Antti Lähdesmäki, Ulla Patronen, Ilkka Salminen). Mika Kyrön esitys sai kaksi (2) ääntä (Mika Kyrö, Merja Lahtinen).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 7-2 asian käsittelyä jatkettiin.

Keskustelun aikana Mika Kyrö teki esittelijän ehdotuksesta poikkeavan esityksen:

Esitän, että kaupunginhallitus ei hyväksy seliteosassa esitettyä elinvoimatoimintojen uudelleenorganisointia 1.6.2025 alkaen vaan nykyinen ja tämänhetkinen elinvoimaorganisaatio pidetään edelleen kaupungin elinvoimaorganisaationa.

Merja Lahtinen kannatti Mika Kyrön esitystä.

Koska oli tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tuli suorittaa äänestys. Äänestystavaksi sovittiin kättenostoäänestys.

Äänestysjärjestys:

Esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät ”jaa”. Mika Kyrön esitystä kannattavat äänestävät ”ei”.

Suoritetussa äänestyksessä esittelijän ehdotus sai seitsemän (7) ääntä ((Jorma Poti, Lotta Ahola, Markos Koskinen, Mikko Laitinen, Antti Lähdesmäki, Ulla Patronen, Ilkka Salminen). Mika Kyrön esitys sai kaksi (2) ääntä (Mika Kyrö, Merja Lahtinen).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 7-2 kaupunginhallituksen päätös on esittelijän ehdotuksen mukainen.

Mika Kyrö ja Merja Lahtinen jättivät päätökseen eriävän mielipiteen.

Kaupunginvaltuusto 05.05.2025 § 14
2345/00.01.00/2024

Päätös

Keskustelun aikana Merja Lahtinen teki alkuperäisestä pohjaehdotuksesta poikkeavan Keskustan ja KD:n valtuustoryhmän esityksen:

Konsernipalvelujen toimialalle perustetaan uusi tulosalue, jonka toiminnan tavoitteena on strategisen maankäytön asiat, yrityspalvelut, sijoittumispalvelut, maa- ja metsätilat sekä maan luovuttaminen. Siirtyviä henkilöitä ovat:

- maankäyttöinsinööri 2
- yrityspalvelupäälliköt

- määräaikaiset hanketyöntekijät
- metsävastaava ja metsuri

Toimiala tukee uutta organisaatiota luovuttamalla tarvittaessa maankäyttöinsinööri 1:n (kaupungin kaavoittaja) ja paikkatietoasiantuntijan työpanosta tulosalueelle.

Perustettavalle tulosalueelle rekrytoidaan, mikäli tarpeen, paikkatiedon ja strategisen maankäytön osaamista. Hallintosääntö muuttuu tämän esityksen mukaan, jos on tarpeen.

Koska alkuperäisestä pohjaehdotuksesta poikkeava esitys oli valtuustoryhmän tekemä, ei vaadita muuta kannatusta joten tuli suorittaa äänestys. Äänestystapana käytettiin sähköistä äänestystä.

Puheenjohtaja hyväksytti kaupunginvaltuustolla seuraavan äänestysjärjestyksen:

Alkuperäistä pohjaehdotusta kannattavat äänestivät ”jaa” ja Keskustan ja KD:n valtuustoryhmän esitystä kannattavat äänestivät ”ei”.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 31 kpl ”jaa” ääntä ja yhdeksän (9) kpl ”ei” ääntä.

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksena, että äänin 31 - 9 kaupunginvaltuusto oli hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti elinvoimatoimintojen uudelleenorganisoinnin 1.6.2025 alkaen.